

Býráðslimir skumpu helst byggimálið hjá NATO yvir til lögtingið

Eftir fundin hóskvöldið ber ekki til at siga, um tað í býráðnum er meiriluti at geva NATO byggiloyvi til nakrar barakkir til arbeiðsfólk at búgva, meðan herstöðin verður útbygð

Tórshavnar býráð gav ekki Forsvarets Bygningstjeneste løyvi til umbyggingar á Flyvestation Tórshavn á Býráðsfundinum hóskvöldið. Málið varð beint aftur í byggi- og býarskipanarnevndina, haðani tað eisini var komið.

I byggi- og býarskipanarnevndini mælti ein meiriluti, Petur í Gong, Essa Arge og Arnstein Niclasen, til at geva byggiloyvi.

Minnilutin, Finnur Johansen, sigur í tilráðingini, at tað eigur at verða sagt nei fyri allari útbygging í Mjörkadali og við NATO-støðina. Hann visir til, at staðið liggur í 4. grundumráði (tað er landbúnaðarøki, sum býráðið ikki hevur heimild at geva byggiloyvi á, blaðm.), og mælir annars til at nokta umsóknina.

Ein annar minniluti, Leivur Johannesen, sigur í tilráðingini, at hann fór at taka støðu á býráðsfundinum.

Felagið sigur nei

— Málið kom knappligt og tað er meira enn ein vanlig byggisak. Ti vildi eg biða við at taka støðu, segði Leivur Johannesen á bý-

ráðsfundinum.

— Eisini hava vit havt samband við flokk okkara, sum sigur, at hetta hoyrir heima á hægri pláni. Virt kunnu ikki geva byggiloyvi uttan viðari. Og frá felagnum, vit umboða, hava vit fingið at vite, at vit skulu ikki atkvøða fyri einum byggiloyvi. Løgtingið má eisini meira inn í myndina, segði Leivur Johannesen.

Hava ikki fylgt lögtingssamtyktunum

— Tað er ikki møguligt hjá okkum at viðgera ella geva byggiloyvi til útbyggingar av støðini í Mjörkadali, segði Zakarias Wang.

Hann visti á lögtingsamtyktirnar, sum siga, at hermenn ikki skulu vera á støðini, og sum allir flokkar hava tikið undir.

— Allir flokkar hava noktað fyri hermonnum, men nú kemur NATO og biður um nýtt byggiloyvi — nú tá teir ikki hava fylgt hesum lögtingssamtyktunum og sett tær í verk, segði Zakarias Wang.

Tekur ikki imóti

ordrum frá »Politbyronum«

— Eg havi altíð verið vesturheimssinnaður, og havi einki imóti, at onkur er her og passar upp á, at russar ikki koma, segði Petur í Gong.

Hann segði seg vera sinnaðan fyri at geva byggiloyvi, og mælti til, at byggi- og býarskipanarnevndin fer niðan í Mjörkadali.

— »Politbyro« hjá tjóðveldisflokknum hevur sent bræv til býráðslimirnar hjá flokknum við teimum boðum, at fáa teir ikki samgonguna at atkvøða imóti, so skulu teir fara úr samgonguni. Fyri mær gjarna. Min staða er greið. Farið úr samgonguni, um tit vilja.

— Eg ætli mær at geva byggiloyvi. Nakrir — halvavegna kommunistar — skulu ikki avgera, hvat vit í Uttanflokkaðistatunum skulu gera. Her er eingin kommunistur, segði Petur í Gong.

Vilja ikki hava eitt álópsmál

— Tað er óneyðugt, at »politbyro« skal geva okkum boð í hesum máli, ti her hava vit okkara stov og hon er greið, segði Finnur Johansen.

Hann visti annars á, at økið, har herstöðin liggur, er í 4. grundumráðið. Har kann bert virksema í samband við landbúnað byggjast. Men býráðið kann mæla til frávik, sum landsstýrið síðan skal taka støðu til.

— Løgtingið má taka støðu í hesum máli. Tórshavnar býráð kann annars gera ein býarplan fyri økið, og tað skuldi ikki undrað meg, at tað hevði gingið skjótt at fingið alt avgreitt í hesum máli.

Finnur Johansen helt tað ikki vera lapparir, sum skulu gerast á herstöðini men útskiftan av allari støðini. Hann upplýsti, at innan tað sívula økið er talan um afturstig. Hesin parturin verður annars altíð tikið fram av hernaðarmyndugleikunum.

— Vit vilja ikki hava álópsmál her í landinum, — fimtan kilometur frá tí størstu fólkakonsentrationini. Ti eru vit imóti, segði Finnur Johansen.

— Tað eru tvey slag av tjóðveldismonnum. Teir sum búgva norðan fyri greinsa ikki upp at at vera reyðir. Eg havi altíð verið tjóðveldissinnaður innast inni, men ikki reyður. Eg skilji ikki, hvi hesi ikki sleppa sær hagar tey hoyra heima.

— Vit vilja ikki hava álópsmál her í landinum, — fimtan kilometur frá tí størstu fólkakonsentrationini. Ti eru vit imóti, segði Finnur Johansen.

rívat hava tit gjørt fyrri at avvápna

— Tað er ongatið gott at hava eina skjótiskivu. Tað er ikki gott at hava aðrar nationir her — men haðani og til Finnur Johansen og Zakarias Wang. — Hvat hava tit gjørt fyrri at avvápna hatta haruppi, spurdi Ingi Mohr, og øll hellin brast út úr at flenna.

— Mær dámar ikki at hav militer í landinum, men mær dámar heldur ikki, at nakar annar kemur henda vegin, legði hann afturat.

Tíðindi frá Brúkarafelagnum

Tá pristalið var til viðgerðar sendi Brúkarafelagið soljóðandi skriv til Føroya Løgting:

Nú er komið áleiðis við viðgerðini av pristalinum, um tað skal setast aftur á 100 ella 1.

Eisini er uppskotum at kanna eftir, um ikki sjálvst pristalsgrundarlagið skal broygtast.

Brúkarafelagið hevur gjørt eina prisútrokning av, ikki hvat pristalsfamiljan nýtir av peningi til matna, men hvat tað kostar at eta seg mettan í fjølbroyttum mati, ið lýkur krøvini til heilsugóðan mat. Vit hava roknað við, at allur maturin verður keyptur, ti hetta man vera tað vanligja fyri fjøldina í dag.

Útrokning okkara visir, at tað er ógjørligt at liva forsvarliga fyri vanligja arbeiðsmannaløn, føðsluvirðisliga sæð, um hann eisini skal kunna svara hvørjum sitt.

I hesum sambandi eigur at verða nevnt, at grundleggjandi fyri heilsusteðuna hjá fólki er goður fjølbroyttur matur, har t.d. frukt og grønmeti, mjólk og mjólkurádrættir eru viðandi bólkur. Her tykist at vera eitt øki, har framvegis verður hugsað, sum livdu vit fyri 100 árum síðani.

Skal nakað gott spyrjast burturúr eigur at verða arbeitt føðsluvitbundið við pristalinum, og ti er neyðugt at fáa broytt sjálvt pristalsgrundarlagið.

Vit eru til reiðar at hitta tingbólkin, ið hevur hetta málseki um hendur, fyri at leggja uppskot okkara fram.

Brúkarafelagið hevur fyrr í brúkarateigi vist á § 9 í lógini um prisfírlit, sum áleggur teimum handlandi at lýsa væl

og virðiliga við prisum, tað veri seg inni í krambúðini ella í kynisglugga. Skal vanligi brúkarin hava minsta møguleika fyri at fylgja við í, hvat vørur kosta, og kanska hevur tað ikki leingi verið so neyðugt sum nú, so má krevjast, at henda grein í lógini verður yvirhildin.

Vit hava ferð eftir ferð vent okkum til Prísráðið og vist á, at handlar prismarkja ikki sínar vørur, men tað letur ikki til, at teir vilja seta neyðugt tilteki í verk móti teimum, ið ikki vilja akta lógina.

Eitt dømi um, hvussu henda lógargrein verður vanvird av summum, eru útlendsku dag- og vikublöðini. Prísráðið hevur sett reglur fyri, hvussu lýsast skal við prisum á útlendskum dag- og vikublöðum og hevur eisini sett reglur fyri, hvussu nógv handilin má seta oman á prisin, tá mumsurin er tikið av. Prísirnar skulu standa á einum sjónligum stað í krambúðini, men ikki er tað ofta ein sær hesa reglu yvirhildna.

Tað nýtast tó lítið við reglugerðum og lógum, um ikki brúkarin sjálvur er vakinn og talar at. Kanska hevði tað hjálpt, um nevnið á teimum krambúðum, ið á henda hátt vanvirða rætt brúkarans, vórðu almannakunngjørd.

Um brúkarar verður varur við, at krambúðir beinleiðis ganga imóti § 9 í lógini um prisfírlit, kann hann venda sær til okkara.

Brúkarafelagið hevur skrivstovu í Jónas Broncksgøtu 22. Vit hava skrivstovu við tveimum kl. 19–21 og hósdag kl. 14–15. Telefonnummarið er 16592.

Brúkarafelagið

Einki er tinglisið um at NATO hevur brúksrætt í Mjörkadali eftir útskiftingina

— Við hvørjari heimild hava teir støðina har uppi. Sannleikin er tann, at teir hava onga. Frekleikin er óavmarkaður, segði Zakarias Wang, tá »Nato« málið var fyri á býráðsfundinum hóskvöldið.

Hann visti á, at tá vit søkja um byggiloyvi, verður spurt hvar skal byggjast og hvør eigur økið.

— Hvør eigur hetta økið, har hetta byggiloyvi

skal effektuerast, spurdi hann. Jú, Føroya Jarðar-ráð.

Tá NATO-støðin varð bygd seinast í 50-unum og fyrst í 60-unum gjørdi Føroya Jarðarráð sáttmála við NATO um nýtslu av økinum.

Men hvussu er vorið í dag?

Zakarias Wang greiddi ffa, at hann hevði spurt seg fyri á tinglýsingarkontórinum, um hvat var í

haganum hjá Peturi Bær-entsen, í Kaldbaksfirði. Svárið, hann hevði fingið, var einki.

Matrikkuldomur er fallin 18. august í 1981 og í honum er einki um nakran brúksrætt hjá NATO.

Útskifting for fram í markatalsbygðini Sund um 1980. Útskiftingin varð gjørd. Hon lá frammi. 32 klagar komu inn, men NATO klagði ikki.

I matrikkuldominum stendur, m.a., at øll sum halda seg hava ongarrætt, pantarrætt, brúksrætt ella servitt-rættindi skulu gera vart við seg.

Men hernaðarmyndugleikin gjørdi ikki vart við seg.

— NATO hevur ikki klagað. Ti hava teir mist rættin at vera í Mjörkadali, segði Zakarias Wang.

jo-mo

Framhald av síðu 5

Havn og tá vóru arbeiðskvinnufelagini eisini við. Men heldur ikki hesuferð visti FA av nørkum.

— Men tann 19. april ringdi formaðurin í Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag, Kári Poulsen, til okkum og bjóðaði FA við til samráðingarfund við Føroya Arbeiðsgevarafelag norðuri í Klaksvík tann 21. april. Men vit søgdu neitakk, sigur Ingeborg Vinther.

Stjórnin í FA var sama dag á fundi í Havn og hon

samtykti einmælt at siga nei at fara til fundin í Klaksvík.

Samdist um samráðingarpupplegg

Á stjórnarfundinum 19. april varð samráðingarpuppleggið hjá FA endaliga samtykt.

Ynskini eru 14 í tali. Krøvini eru sett saman av ynskjum og uppskotum, sum eru komin frá lokal-felagnum, og út frá tí sum er komið fram á fundum í FA.